

32863 - قبلا به نزد پیشگو رفته و می‌پرسد آیا می‌تواند توبه کند؟ و چگونه توبه کند؟

سوال

هفت سال پیش به نزد پیشگویی و سپس به نزد کاهنی رفتم. آن هنگام من دچار وسواس بودم. می‌دانستم که رفتن به نزد کاهن و پیشگو شرک است، اما نمی‌دانستم معنی شرک چیست و این‌که انسان را از دین خارج می‌کند. پس از آن از همه گناهان توبه کردم و شروع به خواندن کتاب‌های توحید کردم تا عقیده‌ام را تصحیح کنم و متوجه شدم که من مرتکب شرک اکبر شده بودم. بنابراین آیا می‌توانم توبه کنم؟ آیا باید دوباره شهادتین بگویم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

الله تعالی را سپاس می‌گوییم که به شما توفیق توبه داده است و از او خواهانیم که ثبات و پایداری و استقامت بر حق را به شما عطا کند.

ثانیاً:

احادیث بسیاری از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - مبنی بر تحریم رفتن به نزد کاهنان و پیشگوها وارد شده است. سؤال شماره (8291) را ببیند.

اما این‌طور نیست که هر کس به نزد کاهن یا پیشگو برود مرتکب شرک اکبر شده که از دین خارج شده باشد، بلکه رفتن به نزد کاهن یا پیشگو تفصیل دارد؛ ممکن است این کار شرک اکبر باشد یا معصیت باشد یا حتی جایز باشد.

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید:

«آنان که به نزد کاهن می‌روند بر سه دسته تقسیم می‌شوند:

دسته نخست: این‌که به نزد کاهن برود و از او بپرسد اما حرفش را باور نکند که این کار حرام است و مجازات انجام دهنده‌اش این است که نماز او چهل روز پذیرفته نمی‌شود، چنان‌که در صحیح مسلم (۲۲۳۰) آمده که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «آن‌که به نزد پیشگویی برود و درباره چیزی از او بپرسد، چهل روز نماز او پذیرفته نمی‌شود».

دسته دوم: کسی که به نزد کاهن برود و از او بپرسد و حرفش را باور کند که این کفر به الله عزوجل است، زیرا ادعای او را که علم غیب دارد پذیرفته است و پذیرفتن ادعای بشری مبنی بر این که علم غیب دارد، به معنای دروغ شمردن سخن الله تعالی است که می‌فرماید:

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ [نمل: ۶۵]

(بگو هر که در آسمان‌ها و زمین است جز الله، غیب را نمی‌داند).

برای همین در حدیث صحیح آمده است که «هر کس به نزد کاهنی برود و آن چه می‌گوید را راست بشمارد به آن چه بر محمد - صلی الله علیه وسلم - نازل شده کفر ورزیده است».

دسته سوم: این که برای بیان حال او و دروغگو بودنش به نزد کاهن برود تا ثابت کند که این کار کفایت است و تدلیس و گمراه‌سازی، که این اشکالی ندارد و دلیلش آن است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - به نزد ابن صیاد رفت و چیزی را در دلش پنهان داشت و از او پرسید که چه در دل پنهان دارد؟ او گفت: دخ. یعنی خان (دود).

(مجموع فتاوی و رسائل ابن عثیمین: ۲ / ۱۸۴).

بنابراین، کسی که به نزد پیش‌گو یا کاهنی برود و سخن او را راست بشمارد و معتقد باشد که او علم غیب می‌داند، دچار کفر اکبر شده که او را از اسلام خارج می‌سازد، اما اگر معتقد به راستگو بودن او نباشد کافر نمی‌شود.

اما در هر حال همیشه در توبه باز است، چنان‌که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: «الله توبه‌بنده را می‌پذیرد تا وقتی که [روحش] به غرغره نرسیده باشد» به روایت ترمذی (۳۵۳۷).

اما تا وقتی که روح به حلقوم نرسیده باشد هر گناهی را که انسان مرتکبش شده باشد اگر توبه کند خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. الله تعالی می‌فرماید:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ [زمر: ۵۳]

(بگو ای بندگانم که [با گناهان] در حق خود زیاده‌روی کرده‌اید، از رحمت الله نومید نباشد، الله همه گناهان را می‌بخشد. همانا او بسیار آمرزنده و مهربان است).

بنابراین هر گناهی که انسان مرتکبش شود سپس توبه کند، توبه‌اش پذیرفته می‌شود، حتی شرک.

سؤال شماره (9393) را ببینید.

اصل بر این است که کافر - و همانند او کسی که از اسلام مرتد شده - از او خواسته می‌شود که برای وارد شدن به اسلام شهادتین را بگوید، بنابراین اگر رفتن شما به نزد کاهن از نوع دومی که بیان کردیم بوده باشد، باید شهادتین بگویید، اما از آنجایی که شما توبه کرده‌اید و سپس مسیر استقامت را طی کرده‌اید این یعنی بارها و بارها شهادتین را گفته‌اید، بنابراین اکنون نیازی به کاری نیست و لازم است عزم جدی داشته باشید که دوباره این کار را تکرار نکنید.

همچنین در طلب علم کوشش کنید تا عبادت الله را بر اساس بصیرت انجام دهید.

از الله متعال برای شما توفیق در راه آنچه باعث خشنودی اوست را خواهیم.